

31992L0117

L 62/38

EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

15.3.1993.

PADOMES DIREKTĪVA 92/117/EEK

(1992. gada 17. septembris)

par aizsardzības pasākumiem pret īpašām zoonozēm un īpašiem zoonožu ierosinātajiem dzīvniekos un dzīvnieku izcelsmes produktos ar mērķi aizkavēt pārtikas izraisītu infekciju un intoksikāciju uzliesmojumus

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgumu, un jo īpaši tā 43. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu ⁽¹⁾,ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu ⁽²⁾,ņemot vērā Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽³⁾,

tā kā dzīvi dzīvnieki un dzīvnieku izcelsmes produkti ir Līguma II pielikuma sarakstā; tā kā lopkopība un dzīvnieku izcelsmes produktu laišana tirgū sastāda lielas lauksaimniecībā iesaistītas iedzīvotāju daļas ienākumu avotu;

tā kā šīs nozares racionāla attīstība un produktivitātes uzlabošana var tikt sasniegta, realizējot veterināros pasākumus, kas vērsti uz iedzīvotāju un dzīvnieku veselības aizsardzību un uzlabošanu Kopienā;

tā kā ir nepieciešams ar atbilstošu pasākumu palīdzību aizkavēt un samazināt zoonožu parādīšanos, kas apdraud cilvēku veselību īpaši ar dzīvnieku izcelsmes pārtikas produktiem;

tā kā Kopiena jau ir uzsākusi darbību atsevišķu zoonožu izskaušanā, sevišķi tādu kā govju tuberkuloze, govju bruceloze, aitu un kazu bruceloze un trakumsērga; tā kā ir ieteicams apkopot epidemioloģisko informāciju par šīm slimībām;

tā kā šie pasākumi jāveic, neietekmējot Padomes 1989. gada 14. jūnija Direktīvu 89/397/EEK par pārtikas oficiālo pārbaudi ⁽⁴⁾;

tā kā, lai novērtētu profilakses pasākumu prioritātes, ir nepieciešams dalībvalstīs apkopot informāciju par zoonožu saslimstības gadījumiem iedzīvotāju grupā, mājdzīvnieku vidū, to parādīšanos dzīvnieku pārtikā un dabā;

tā kā Komisijai ir jāseko epidemioloģiskās situācijas attīstībai, lai varētu ieteikt atbilstošus pasākumus;

tā kā situācija attiecībā uz salmonelozi attaisno nekavējošu regulējošu pasākumu realizēšanu zināmiem apdraudētiem lauksaimniecības veidiem;

tā kā svarīgu prasību harmonizēšana attiecībā uz iedzīvotāju veselības aizsardzību paredz Kopienas sadarbības un references laboratoriju iepriekšēju nozīmēšanu, kā arī tehnisku un zinātnisku darbību realizāciju;

tā kā Kopienas finansiālo ieguldījumu zināmās šajā direktīvā noteiktās darbībās regulējošie normatīvi ir noteikti ar Padomes 1990. gada 26. jūnija Lēmumu 90/424/EEK par izdevumiem veterinārā jomā ⁽⁵⁾;

tā kā ir nepieciešams radīt noteikumus ciešas, efektīvas sadarbības kārtībai starp dalībvalstīm un Komisiju izpildes pasākumu pieņemšanai,

IR PIENĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Ar šo direktīvu pieņem normas informācijas apkopošanai par zoonozēm un zoonožu ierosinātajiem, kā arī atbilstošus pasākumus, kas jāveic dalībvalstīs un Kopienas līmenī.

2. pants

Šajā direktīvā:

- 1) *zoonoze* ir ikviena slimība un/vai infekcija, kas, iespējams, var dabiskā ceļā pāriet no dzīvniekiem uz cilvēku;
- 2) *zoonozes izraisītājs* ir ikviena baktērija, vīruss vai parazīts, kas var izraisīt zoonozi;
- 3) *apstiprināta valsts laboratorija* ir laboratorija, ko apstiprinājusi vai atzinusi dalībvalsts kompetenta iestāde oficiālo paraugu izmeklējumu veikšanai ar mērķi atklāt zoonozes ierosinātāju;

⁽¹⁾ OV C 253, 27.9.1991., 2. lpp.⁽²⁾ OV C 326, 16.2.1991., 223. lpp.⁽³⁾ OV C 79, 30.3.1992., 6. lpp.⁽⁴⁾ OV L 186, 30.6.1989., 23. lpp.⁽⁵⁾ OV 224, 18.8.1990., 19. lpp. Lēmums, kas labots ar Lēmumu 91/133/EEK (OV L 66, 13.3.1991., 18. lpp.)

- 4) *paraugs* ir paraugs, ko noņēmis īpašnieks vai persona, kas atbildīga par uzņēmumu vai dzīvniekiem, vai arī šis paraugs noņemts viņa vārdā, lai to izmeklētu zoonozes izraisītāju noteikšanai;
- 5) *oficiāls paraugs* ir paraugs, ko noņēmusi kompetentā iestāde, lai noteiktu zoonozes izraisītāju. Oficiālajam paraugam ir atsauce uz sugu, tipu, daudzumu un noņemšanas metodi, kā arī dzīvnieka vai dzīvnieku izcelsmes produkta izcelsmes identifikācija; šis paraugs ir jānoņem bez iepriekšēja brīdinājuma;
- 6) *kompetenta iestāde* ir dalībvalsts centrālā iestāde vai iestādes, kas atbild par veselības aizsardzības, dzīvnieku veselības vai citu no šīs direktīvas izrietošo veterināro jautājumu noteikumu uzraudzību, vai jebkura cita iestāde, kam centrālā iestāde ir uzticējusi šādu atbildību.

3. pants

1. Katra dalībvalsts nodrošina, ka pasākumi, kurus saskaņā ar šo direktīvu realizē kompetenta iestāde, tiek koordinēti valsts un vietējā līmenī, sevišķi attiecībā uz epidemioloģisko izpēti.
2. Kompetentajai iestādei vietējā līmenī palīdz apstiprinātās valsts laboratorijas.
3. Katra dalībvalsts nozīmē apstiprinātās valsts references laboratorijas I pielikuma I punktā uzskaitītajām zoonozēm un to izraisītājiem, kur var veikt zoonožu izraisītāju identifikāciju un to klātbūtnes galīgo apstiprināšanu.

4. pants

1. Dalībvalstis nodrošina, ka:
- a) saskaņā ar direktīvām 64/433/EEK⁽¹⁾, 71/118/EEK⁽²⁾ un 77/99/EEK⁽³⁾ apstiprināto uzņēmumu pārvaldītājiem un vadītājiem ir pienākums saglabāt I pielikuma I punktā minēto zoonožu pārbaužu rezultātus minimālu laika periodu, ko nosaka kompetentā iestāde, un pēc tās pieprasījuma paziņot tai šos rezultātus.
- b) zoonožu izraisītāju nodalīšanu un identifikāciju vai jebkuru citu pierādījumu par to klātbūtni atrašanu veic persona, kas atbildīga par laboratoriju, vai, ja identifikācija nenotiek laboratorijā, bet citur, tad persona, kas ir atbildīga par pārbaudi;

⁽¹⁾ OV L 21, 29.7.1964., 2012./64. lpp. Direktīva, kas pēdējo reizi labota ar Direktīvu 91/497/EEK (OV L 268, 24.9.1991., 69. lpp.).

⁽²⁾ OV L 55, 8.3.1971., 23. lpp. Direktīva, kas pēdējo reizi labota un koriģēta ar Direktīvu 92/116/EEK (OV L 62, 15.3.1993., 1. lpp.).

⁽³⁾ OV L 26, 31.1.1977., 85. lpp. Direktīva, kas koriģēta ar Direktīvu 92/5/EEK (OV L 57, 2.3.1992., 1. lpp.) un pēdējo reizi labota ar Direktīvu 92/45/EEK (OV L 268, 14.9.1992., 35. lpp.).

- c) par zoonožu izraisītāju identifikāciju un diagnozi tiek ziņots kompetentajai iestādei;
- d) kompetentā iestāde apkopo informāciju par jebkuriem zoonožu izraisītājiem, kuru klātbūtne ir apstiprināta testu un izmeklējumu ceļā, un par dzīvnieku un cilvēku klīniskajiem saslimšanas gadījumiem ar zoonozēm, kas minētas I pielikuma I punktā;
- e) Pastāvīgās veterinārijas komitejas ietvaros, kas izveidota ar Lēmumu 68/361/EEK⁽⁴⁾, citas dalībvalstis tiek regulāri informētas par klīniskajiem gadījumiem, kas uzskaitīti saskaņā ar d) apakšpunktu.

2. Saskaņā ar 16. pantā noteikto kārtību šā panta noteikumi var tikt attiecināti uz zoonozēm un zoonožu izraisītājiem, kas uzskaitīti I pielikuma I un III punktā.

5. pants

1. Kompetentā iestāde novērtē informāciju, kas apkopota saskaņā ar 4. panta 1. punkta d) apakšpunktu. Līdz katra gada 31. maijam tā paziņo Komisijai iepriekšējā gadā uzskaitīto zoonožu infekciju galvenos virzienus un avotus.

2. Šā panta 1. punkts neizslēdz dalībvalstu biežāku ziņošanu Komisijai vai arī, pastāvot atbilstošiem apstākļiem, Komisijas pieprasījumus pēc papildinformācijas. Komisija novērtē dalībvalstu sniegto informāciju un līdz katra gada 1. novembrim iesniedz atskaiti Pastāvīgajai veterinārijas komitejai.

3. Komisija pirms 1996. gada 1. janvāra par iegūto pieredzi iesniedz ziņojumu Padomei kopā ar priekšlikumiem ziņošanas sistēmas uzlabošanai, par ko Padome pieņem lēmumu ar kvalificētu vairākumu.

6. pants

Komisija seko situācijas attīstībai attiecībā uz zoonozēm Kopienā, īpaši balstoties uz saskaņā ar 5. un 8. pantu apkopoto informāciju, un:

- a) veic īpašu izpēti, īpaši attiecībā uz zoonožu izraisītāju riska novērtēšanu, diagnostiskajām procedūrām un regulēšanas pasākumiem, sadarbojoties ar kompetentām valsts iestādēm, 13. pantā minētajām Kopienas references laboratorijām un Zinātnisko veterinārijas komiteju, kas nodibināta ar Lēmumu 81/651/EEK⁽⁵⁾;

⁽⁴⁾ OV L 255, 18.10.1968., 23. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 233, 19.8.1981., 32. lpp. Lēmums, kas labots ar Lēmumu 86/105/EEK (OV L 93, 8.4.1986., 14. lpp.).

b) saskaņā ar 16. pantā noteikto kārtību nosaka paraugu ņemšanas un izmeklēšanas metodes 3. panta 2. un 3. punktā minētajās valsts laboratorijās. Salmonellas gadījumā to dara pirms 17. pantā noteiktā datuma;

c) nosaka zoonožu izskaušanas pasākumu vadlīnijas.

7. pants

Sistēmas lauksaimniecības dzīvnieku pārvietošanās izsekošanai, kas noteiktas ar Komisijas Lēmumu 89/153/EEK⁽¹⁾, tiks ieviestas saistībā ar zoonožu un zoonožu izraisītāju pasākumiem, ko nosaka šī direktīva.

8. pants

1. Līdz 1993. gada 1. oktobrim dalībvalstis iesniedz Komisijai informāciju par valstu pasākumiem, ko dalībvalstis veic, lai sasniegtu šīs direktīvas mērķus attiecībā uz I pielikuma I un II punktā minētajām zoonozēm, izņemot tos pasākumus, kuri jau tiek veikti Kopienas likumdošanā apstiprinātu plānu robežās tuberkulozei un brucelozei.

Tie var ietvert pasākumus I pielikuma III punktā minēto zoonožu un zoonožu izraisītāju atklāšanai.

Dalībvalstis, kurām ir valsts plāni I pielikuma II punktā uzskaitīto zoonožu atklāšanai, var tos iesniegt Komisijai kā pieprasīto informāciju saskaņā ar pirmo apakšpunktu.

Katru gadu dalībvalstis iesniedz Komisijai atskaiti par epidemioloģisko situāciju sakarā ar trihinelozi.

Komisija novērtēs dalībvalstu iesniegtos pasākumus, lai noteiktu, vai tie atbilst šīs direktīvas mērķiem. Pastāvīgās veterinārijas komitejas ietvaros tā informēs dalībvalstis par saviem atzinumiem.

2. Gadījumā ar vistu salmonellu dalībvalstīm līdz 1994. gada 1. janvārim jāiesniedz Komisijai saskaņā ar II un III pielikumos izvirzītajiem kritērijiem sastādīti plāni. Šiem plāniem:

a) attiecībā uz salmonellu jāprecizē veiktie pasākumi atbilstībai minimālajām prasībām, kas noteiktas III pielikumā;

b) jāņem vērā specifiskā situācija katrā dalībvalstī;

⁽¹⁾ OV L 59, 2.3.1989., 33. lpp.

c) jānorāda apstiprināto valsts laboratoriju skaits, kurās notiks salmonellas izmeklējumi un identifikācija, un šo laboratoriju apstiprināšanas procedūras.

3. Saskaņā ar 16. pantā noteikto kārtību:

— 2. punktā minētie plāni, ja nepieciešams, labotā veidā, ir jāapstiprina ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc to iesniegšanas,

— iepriekš apstiprinātam plānam var pieņemt labojumus un papildinājumus, lai ņemtu vērā situācijas attīstību attiecīgajā dalībvalstī vai kādā tās reģionā.

9. pants

1. Saskaņā ar Lēmumu 90/424/EEK jāpieņem sīki izstrādāti noteikumi Kopienas finansiālā ieguldījuma veikšanai kaušanas un iznīcināšanas pasākumos un oficiālo paraugu ņemšanā, kas noteikta ar III pielikuma I daļas V punktu, un attiecībā uz IV pielikumā uzskaitīto laboratoriju darbību.

Attiecībā uz III pielikumā paredzētajiem pasākumiem, ar Lēmumu 90/424/EEK nodrošinātos finansiālos ieguldījumus nedrīkst piešķirt audzētājiem, kas ir pārkāpuši šīs direktīvas prasības.

50 % no pirmajā apakšpunktā minētajām kaušanas un iznīcināšanas izmaksām tiek segtas no iepriekšminētā Kopienas finansiālā ieguldījuma.

2. Lēmuma 90/424/EEK 4. pantam pievieno 3. punktu ar šādu tekstu:

“3. 3. panta noteikumus, izņemot 2. punkta ceturto ievilkumu un 5. punkta otro ievilkumu, pielieto, kad parādās Direktīvā 92/117/EEK minētās zoonozes, ja šī parādīšanās rada tūlītēju risku cilvēku veselībai. Šis nosacījums būs izpildīts pēc 3. panta 3. punktā noteiktā lēmuma pieņemšanas.”

10. pants

1. No 1994. gada 1. janvāra dalībvalstis realizē minimālos pasākumus, kas noteikti salmonellai III pielikuma I daļā.

Pirms 1994. gada 1. janvāra dalībvalstīm jāievieš noteikumi, precizējot veicamos pasākumus, lai izvairītos no salmonellas ieviešanās saimniecībās, ņemot vērā Direktīvas 90/539/EEK II pielikumā noteiktos principus.

Padome ar kvalificētu balsu vairākumu pirms 1995. gada 1. janvāra pēc Komisijas priekšlikuma, kas sagatavots, ņemot vērā Zinātniskās veterinārās komitejas atzinumu un pamatojoties uz šīs direktīvas īstenošanas laikā gūto pieredzi, pieņem lēmumu par pasākumiem, kas vajadzīgi salmonellas kontrolei dējējvistu baros.

Līdz šādu pasākumu ieviešanai dalībvalstis var, pienācīgi ievērojot Līguma noteikumus, paturēt spēkā valsts tiesību normas attiecībā uz dējējvistām.

2. Padome, rīkojoties ar kvalificētu balsu vairākumu pēc Komisijas priekšlikuma, kas pamatojas uz informāciju, kura savākta saskaņā ar 5. un 6. pantu un 8. panta 1. punktu, pieņem lēmumu, vai ir vajadzīgi īpaši pasākumi, lai kontrolētu citas pielīdzināma smaguma zoonozes.

11. pants

1. Ciktāl tas ir nepieciešams šīs direktīvas vienotai piemērošanai un sadarbībā ar dalībvalstu kompetentām iestādēm, Komisijas eksperti var veikt pārbaudes uz vietas. Lai to paveiktu, viņi, pārbaudot nozīmīgu procentu no saimniecībām, var pārliecināties, vai dalībvalstis nodrošina atbilstību šai direktīvai. Par veikto pārbaudu rezultātiem Komisija informē kompetento iestādi.

Attiecīgā dalībvalsts veic jebkādas pasākumus, kādi varētu izrādīties nepieciešami, lai ņemtu vērā pārbaudu rezultātus. Ja dalībvalsts šos pasākumus neveic, tad pēc situācijas novērtēšanas no Pastāvīgās veterinārijas komitejas puses var tikt pieņemts lēmums par atbilstošu pasākumu veikšanu saskaņā ar 16. pantā noteikto procedūru.

2. Sīki izstrādātus noteikumus šā panta realizēšanai, sevišķi attiecībā uz 1. punkta 1. apakšpunktā minēto pārbaudu biežumu un metodēm, pieņem saskaņā ar 16. pantā noteikto kārtību.

12. pants

Direktīvā 90/425/EEK⁽¹⁾ noteiktos drošības pasākumus attiecībā uz veterinārajām pārbaudēm, kas jāveic tirdzniecībā ar mērķi pilnveidot iekšējo tirgu, pielieto šīs direktīvas nolūkā.

⁽¹⁾ OV L 224, 18.8.1990., 29. lpp. Direktīva, kas pēdējo reizi labota ar Direktīvu 91/496/EEK (OV L 268, 24.9.1991., 56. lpp.).

13. pants

IV pielikumā uzskaitītās Kopienas references laboratorijas saskaņā ar tajā pašā pielikumā uzskaitītajiem uzdevumiem un pienākumiem būs atbildīgas par sakariem ar 3. panta 3. punktā minētajām valsts references laboratorijām un to koordināciju.

14. pants

1. Trešās valsts vai tās daļas iekļaušana vai saglabāšana Kopienas sarakstā, kur uzskaitītas trešās valstis vai to daļas, no kurām veselības ziņā atļauts imports, būs atkarīga no tā, vai attiecīgā trešā valsts ir iesniegusi detalizētu sniegto garantiju plānu attiecībā uz zoonožu un zoonožu izraisītāju inspekciju.

Šīs garantijas nedrīkst dot mazāku efektu, kā šajā direktīvā paredzētās garantijas.

Komisija apstiprina attiecīgos plānus saskaņā ar 16. pantā noteikto kārtību. Alternatīvas garantijas tām, kuras izriet no šīs direktīvas piemērošanas, var tikt atļautas saskaņā ar šo kārtību, ja tās nav labvēlīgākas kā tās, ko piemēro tirdzniecībai.

2. Ja līdz 1995. gada 31. decembrim 1. punkta kārtībā nav ticis pieņemts lēmums attiecībā uz noteiktu trešo valsti, tad šīs valsts iekļaušana 1. punktā minētajā sarakstā tiek nosacīti atlikta saskaņā ar 16. pantā noteikto kārtību.

3. Kopienas ekspertiem veicot Kopienas normatīvos noteiktās pārbaudes, tiks pārbaudīts, vai trešo valstu kompetentās iestādes ievēro minētos plānus.

15. pants

Padome var labot vai papildināt pielikumus, rīkojoties ar kvalificētu balsu vairākumu pēc Komisijas priekšlikuma.

Jo īpaši III pielikumu pārskata saskaņā ar minēto procedūru pirms 1996. gada 1. janvāra.

16. pants

1. Gadījumos, kad jāievēro šajā pantā noteiktā kārtība, priekšsēdētājs vai nu pēc savas iniciatīvas, vai pēc dalībvalsts pieprasījuma par notiekošo nekavējoties ziņo Komitejai.

2. Dalībvalstu pārstāvju balsis Komitejā tiek svērtas saskaņā ar 148. panta 2. punktā noteikto kārtību. Priekšsēdētājs nebalso.

3. Komisijas pārstāvis iesniedz Komitejai veicamo pasākumu projektu. Komiteja iesniedz savu atzinumu par projektu laika periodā, ko atkarībā no jautājuma steidzamības var noteikt priekšsēdētājs. Atzinumus sniedz ar 54 balsu vairākumu.

4. a) Komisija paredz pasākumus un, ja tie atbilst Komitejas atzinumam, realizē tos nekavējoties;

b) ja tie neatbilst Komitejas atzinumam vai ja atzinums netiek iesniegts, Komisija tālāk iesniedz priekšlikumu Padomei attiecībā uz veicamajiem pasākumiem. Padome pieņem lēmumu par pasākumiem ar kvalificētu balsu vairākumu.

Ja trīs mēnešus pēc priekšlikumu iesniegšanas tai Padome nekādus pasākumus nav pieņēmusi, tad Komisija pieņem ierosinātos pasākumus un realizē tos nekavējoties, ja vien Padome nav noraidījusi šos pasākumus ar vienkāršu balsu vairākumu.

17. pants

1. Dalībvalstīs pirms 1994. gada 1. janvāra stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības.

Kad dalībvalstis paredz šos pasākumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī tādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka metodes, kā veikt šādas atsauces.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus valsts tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, ko regulē šī direktīva.

18. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē 1992. gada 17. decembrī

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs
J. GUMMER

I PIELIKUMS

4. PANTĀ IEKĻAUTO ZOONOŽU SARAKSTS

- I. — Tuberkuloze, ko izraisa *Mycobacterium bovis*
 - Bruceloze un tās izraisītāji
 - Salmoneloze un tās izraisītāji
 - Trihinelloze
 - II. — Kampilobakterioze
 - Ehinikokoze
 - Listerioze
 - Trakumsērga
 - Toksiplazmoze
 - Jersinoze
 - Citas zoonozes un to izraisītāji
 - III. Jebkura cita Kopienā neatklāta zoonoze un tās izraisītāji
-

II PIELIKUMS

MĀJPUTNU SALMONELOZES UZRAUDZĪBAS PLĀNU IZSTRĀDĀŠANAS KRITĒRIJI

- I. Plānos ir jānorāda:
- noņemamo paraugu skaits un tips,
 - oficiāli ņemamo paraugu skaits un tips,
 - paraugu noņemšanas metodes,
 - paraugu analīžu un zoonožu izraisītāju noteikšanas metodes.
- II. Plānos ir jāparedz šādi kritēriji paraugu noņemšanas procedūru noteikšanai:
- a) vienas vai vairāku zoonožu izplatību veicinoši faktori;
 - b) attiecīgo zoonožu iepriekšējā vēsture valstī vai reģionā mājdzīvniekiem vai savvaļas dzīvniekiem;
 - c) attiecīgās dzīvnieku populācijas raksturojums pēc tās:
 - dzīvnieku kopskaita,
 - populācijas grupas viendabīguma,
 - dzīvnieku vecuma,
 - dzīvnieku ražošanas;
 - d) saimniecību vide attiecībā uz:
 - reģionālām atšķirībām,
 - ganāmpulku blīvumu,
 - attiecībām ar pilsētām,
 - attiecībām ar savvaļas dzīvnieku apdzīvotajām teritorijām;
 - e) saimniecību ražošanas sistēmas, ieskaitot:
 - intensīvās saimniekošanas vienības,
 - ekstensīvās saimniekošanas vienības,
 - lopkopības sistēmas, sevišķi barošanas režīmus un veselības aprūpes pasākumus;
 - f) problēmas, kas var rasties zināmu precedentu un citas informācijas aspektā;
 - g) nepieciešamā aizsardzības pakāpe saskaņā ar attiecīgo zoonožu dabu un bīstamību.
-

III PIELIKUMS

SALMONELOZES INSPEKCIJA

I daļa

NOVĒROŠANA UN KONTROLE – SALMONELLAS KLĀTBŪTNE VAISLAS GANĀMPULKOS

I. Vaislas ganāmpulks

Vaislas ganāmpulkā ir vismaz 250 putnu (*Gallus gallus*), kas tiek turēti vai audzēti vienā saimniecībā ar mērķi ražot inkubācijas olas.

II. *Salmonellas* uzraudzība vaislas ganāmpulkos

Īpašniekam vai par inkubatoru vai vaislas ganāmpulku atbildīgajai personai uz sava rēķina ir jānodrošina paraugu noņemšana salmonellas noteikšanai vai nu apstiprinātajā laboratorijā, vai kompetentas iestādes atzītajā laboratorijā, ievērojot minimālo turpmāk norādīto paraugu noņemšanas līmeni.

A. Audzējamie ganāmpulki

1. Paraugi jāņem putniem, kas tiek audzēti vaislai, ne vēlāk kā tad, kad cāļi ir vienu dienu veci, kad putni ir četras nedēļas veci un divas nedēļas, pirms jaunvistiņas sasniedz dēšanas fāzi.
2. Paraugiem ir jāsaturs:
 - a) attiecībā uz vienu dienu veciem cāļiem – paraugus no kastu iekšējās apdares, kurās cāļi tika nogādāti saimniecībā un no saņemšanas laikā atrasto kritušo cāļu liemeņiem, un
 - b) attiecībā uz jaunajām, četru nedēļu vecām vistiņām vai arī divas nedēļas, pirms tās sasniedz olu dēšanas fāzi, – kopējo fekāliju paraugi, kas sastāv no atsevišķiem svaigu fekāliju paraugiem, kuru svars ir ne mazāks par 1 g, nejauši paņemtiem no dažādām ēkas vietām, kur putni tiek turēti, vai arī, ja putni uzturas vairāk nekā vienā attiecīgās saimniecības ēkā, no katras ēku grupas saimniecībā, kur putni tiek turēti;
 - c) vietu skaits, no kurām atsevišķi fekāliju paraugi ir jāņem, lai iegūtu kopējo paraugu, ir šāds:

Ēkā turēto putnu skaits	Fekāliju paraugu skaits, kas jāņem saimniecības ēkā vai ēku grupā
1–24	(skaits līdzinās putnu skaitam, minimālais skaits 20)
25–29	20
30–39	25
40–49	30
50–59	35
60–89	40
90–199	50
200–499	55
500 vai vairāk	60

B. Pieaugušo vaislas ganāmpulki

1. Paraugi ir jāņem visiem pieaugušo vaislas ganāmpulkiem vismaz ik pēc divām nedēļām dēšanas periodā.

2. No vaislas ganāmpulkiem, kuru olas tiek perētas inkubatorā ar kopējo inkubācijas jaudu mazāku par 1 000 olu, paraugi ir jāņem saimniecībā, un tiem jābūt no atsevišķiem fekāliju paraugiem sastāvošiem kopējiem fekāliju paraugiem, kur katra parauga svars ir ne mazāks par 1 g, savāktiem saskaņā ar A 2. b) punktu.
3. No vaislas ganāmpulkiem, kuru olas tiek perētas inkubatorā ar kopējo inkubācijas jaudu 1 000 olu un vairāk, paraugi ir jāņem ar inkubatora starpniecību, un tam ir jāsaturs:
 - a) kopēji mekonija paraugi, ņemti no 250 cāļiem, kas ir izperēti no katra vaislas ganāmpulka inkubatoram piegādātajām olām; vai
 - b) 50 cāļu liemeņu paraugi no cāļiem, kuri miruši olu čaumalās vai arī kuri ir izperēti no katra vaislas ganāmpulka inkubatoram piegādātajām olām.
4. Šādi paraugi ir jāņem arī vaislas ganāmpulkiem, kas mazāki par 250 putniem, kuru olas ir izperētas inkubatoros ar kopējo inkubācijas jaudu 1 000 olu vai vairāk.
5. Ik pēc astoņām nedēļām B punktā noteiktā paraugu ņemšana ir jāaizstāj ar oficiālu paraugu ņemšanu, kas jāveic saskaņā ar 4. punktu.

C. Paraugu analīzes salmonellas noteikšanai

Visus katrā ēkā ņemtus paraugus var apvienot kopējā paraugā analizēšanai.

Salmonellas analīzes un testi tiek veikti ar metodēm, kas ir atzītas saskaņā ar šīs direktīvas 16. pantā noteikto kārtību, konsultējoties ar Zinātnisko veterinārijas komiteju, vai, iekams atzīšana nav notikusi, to var izdarīt ar izmēģinātām un pārbaudītām valstī pieņemtām metodēm, kuras nodrošina Lēmumā 89/610/EEK⁽¹⁾ noteiktās garantijas.

III. Rezultātu paziņošana

Ja saskaņā ar II punktu veiktās kontroles rezultātā vaislas ganāmpulkā tiek konstatēta *Salmonella enteridis* vai *Salmonella typhimurium*, tad persona, kas ir atbildīga par izmeklējumu veikušo laboratoriju, persona, kas veica izmeklējumus, vai ganāmpulka īpašnieks paziņo rezultātus kompetentai iestādei.

IV. Pēc kontroles par pozitīviem atzīto ganāmpulku izpēte

Ja par *Salmonella enteridis* vai *Salmonella typhimurium* klātbūtni ir paziņots saskaņā ar III. punktu, ganāmpulkam jāņem oficiālie paraugi, lai apstiprinātu sākotnējos rezultātus. Paraugi putniem ir jāņem pēc nejaušības metodes katrā saimniecības ēkā, kur tiek turēti putni, paraugu apjoms tiek noteikts saskaņā ar II A 2. c) punkta tabulu. Izmeklējumu veikšanas nolūkā putni no katras ēkas ir jāsadrupē partijās pa pieci un katrā partijā visiem putniem ir jāņem aknu, olnīcu un zarnu paraugi, kas jāanalizē uz salmonelozi, izmantojot šīs direktīvas 16. pantā paredzētajā kārtībā atzītās analīzes un testus vai, iekams atzīšana nav notikusi, to var izdarīt ar valstī pieņemtām, izmēģinātām un pārbaudītām metodēm.

V. Veicamie pasākumi attiecībā uz ganāmpulkiem, kur infekcija ir apstiprināta

Pasākumiem ir jāatbilst šādiem minimālajiem standartiem:

1. Ja saskaņā ar IV punktu veikto pētījumu rezultātā kādas ēkas putniem tiek apstiprināta *Salmonella enteridis* vai *Salmonella typhimurium* klātbūtne, tad ir jāveic šādi pasākumi:
 - a) neviens putns nedrīkst atstāt attiecīgo ēku, ja kompetenta iestāde nav atļāvusi kaušanu un iznīcināšanu kompetentās iestādes uzraudzībā vai kaušanu tās nozīmētajā kautuvē saskaņā ar c) apakšpunktu;
 - b) attiecīgajās ēkās putnu izdētās, bet neizperētās olas ir jāiznīcina uz vietas vai arī pēc atbilstošas marķēšanas tās ir uzraudzībā jānogādā uz apstiprinātu olu pārstrādes uzņēmumu, kur tās tiek pakļautas termiskai apstrādei saskaņā ar Direktīvas 89/437/EEK⁽²⁾ prasībām;

⁽¹⁾ OV L 351, 2.12.1989., 34. lpp.

⁽²⁾ OV L 212, 22.7.1989., 87. lpp., kas pēdējo reizi grozīta ar Direktīvu 91/684/EEK (OV L 376, 31.12.1991., 38. lpp.)

- c) visi ēkā turētie putni ir jāizkauj saskaņā ar Direktīvas 71/118/EEK I pielikuma VI nodaļas 31. c) punktu, informējot kautuves valsts pilnvaroto veterinārārstu par lēmumu putnus izkaut saskaņā ar šīs direktīvas I pielikuma VI nodaļas 25. a) punktu vai arī tos izkaut un iznīcināt, pēc iespējas samazinot salmonellas izplatīšanās risku.
2. Kad ar *Salmonella enteridis* vai *Salmonella typhimurium* inficētā ganāmpulka apdzīvotā ēka ir atbrīvota no putniem, ir jāveic efektīva tīrīšana un dezinfekcija, ieskaitot atbrīvošanos no mēsliem vai atkritumiem nekaitīgā veidā saskaņā ar vietējās veterinārās iestādes noteikto kārtību. Jauns putnu ganāmpulks ir jāveido no cāļiem, kas atbilst II A 1. punkta prasībām.
3. Ja inkubējamās olas no ganāmpulkiem, kur *Salmonella enteridis* vai *Salmonella typhimurium* klātbūtne ir apstiprināta, vēl arvien atrodas inkubatorā, tās ir jāiznīcina vai ar tām jārīkojas kā ar augsta riska materiālu saskaņā ar Direktīvu 90/667/EEK⁽¹⁾.
- VI. 16. panta kārtībā un sekojot Zinātniskās veterinārijas komitejas atzinumam, līdz 1993. gada 1. oktobrim jāpārlicinās, ka:
- a) uzraudzības sistēmas, kas balstās uz saimniecības seroloģiskiem testiem, var tikt atzītas, ja tās garantē atbilstību II A 1., B 3. un 4. un c) punktā noteiktajai inkubatora inspicēšanas sistēmai;
- b) attiecībā uz vaislas ganāmpulkiem var tikt apstiprināti V c) punktā noteiktajai obligātajai kaušanai alternatīvi risinājumi, tādi kā antibiotiku terapija;
- c) attiecībā uz vērtīga ģenētiskā materiāla saglabāšanu var tikt noteiktas specifiskas normas.
- Šajā nodaļā noteiktās pārbaudes 16. panta kārtībā var tikt pārskatītas zinātnisko atziņu attīstības gaismā.

II daļa

INSPEKCIJA SALMONELLAS KONSTATĒŠANAI PUTNU BARĪBAS MAISĪJUMU RAŽOŠANAS PĒDĒJĀ RAŽOŠANAS STADIJĀ

Kad oficiālie paraugi tiek ņemti saimniecībā vai attaisnotu aizdomu gadījumā, paraugus var ņemt no barības maisījumiem, ko lieto mājputnu barošanai.

Ja paraugs ir pozitīvs attiecībā uz salmonellu, kompetentā iestāde veic izmeklēšanu, lai:

- a) noteiktu infekcijas avotu, sevišķi ar oficiālu paraugu palīdzību, kas tiek ņemti dažādās ražošanas fāzēs;
- b) pārbauda normatīvu pielietošanu un dzīvnieku atkritumu aizvākšanas un pārstrādes kontroli un sevišķi Direktīvā 90/667/EEK noteiktos normatīvus;
- c) nosaka labas vadības prakses procedūru un nodrošina atbilstību atzītajai procedūrai.

⁽¹⁾ Padomes 1990. g. 27. novembra Direktīva 90/667/EEK, kas nosaka dzīvnieku atkritumu aizvākšanas un pārstrādes veterinārās normas attiecībā uz dzīvnieku vai zivju izcelsmes barības laišanu tirgū un tās aizsardzību pret patogēno organismu iekļūšanu tajā un kas groza Direktīvu 90/425/EEK (OV 363, 27.12.1990., 51. lpp.)

IV PIELIKUMS

I NODAĻA

KOPIENAS ZOONOŽU REFERENCES LABORATORIJU SARAKSTS ^(*)

I. Zoonožu epidemioloģija

Institut für Veterinarmedizin
(Robert von Osterrtag-Institut)

Postfach 33 00 13
Thielallee 88/92
D-1000 Berlin (Federal Republic of Germany)

II. Salmonella

Rijksinstituut voor de Volksgezondheid
PO Box 1
NL-3720 BA Bilthoven (The Netherlands)

II NODAĻA

KOPIENAS REFERENCES LABORATORIJAS PIENĀKUMI UN UZDEVUMI

1. I nodaļā uzskaitītās Kopienas references laboratorijas ir atbildīgas par:

- valsts references laboratoriju nodrošināšanu ar analītisko metožu un salīdzinošās testēšanas detaļām,
- pirmajā ievilkumā minēto metožu izmantošanas koordināciju valsts references laboratorijās, sevišķi organizējot salīdzinošo testēšanu,
- pētījumu koordinēšanu jaunu analītisko metožu jomā un valsts references laboratoriju informēšanu par sasniegumiem šajā jomā,
- sākuma un tālāku apmācību kursu organizēšanu valsts references laboratoriju personālam,
- zinātniskās un tehniskās palīdzības sniegšanu Komisijai, sevišķi gadījumos, ja dalībvalstu starpā rodas strīdi par analīžu rezultātiem.

2. Kopienas references laboratorijas nodrošina šādu darbības nosacījumu izpildi:

Tām ir jābūt:

- nodrošinātām ar atbilstoši kvalificētu personālu, kas ir attiecīgi apmācīts zoonožu noteikšanas tehnikas piemērošanā,
- nodrošinātām ar iekārtām un preparātiem, kas nepieciešami 1. punktā minēto uzdevumu veikšanai,
- nodrošinātām ar pienācīgu administratīvo infrastruktūru,
- iespējai nodrošināt, lai to personāls respektē noteiktu jautājumu, rezultātu vai ziņu konfidencialo raksturu,
- pietiekamām zināšanām par starptautiskiem standartiem un praksi.

(*) Neietekmējot brucelozes, tuberkulozes un trakumsērgas references laboratorijas.